

SZARVASI UJSÁG

1882. /6.évf./ . jan. 1-dec. 31. 1-53.szám.

Rendk. mell.: 1 db: 15.számhoz.

Hiány: 33-36., 39., 47., 50.sz.

SZARVASI UJSÁG

33—36. 39. 47. 50. hiány

Hetilap, a társadalom, közgazdaság és irodalom köréből.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . . . 6 frt. — kr.
Félévre . . . . . 3 frt. — kr.
Negyedévre . . . . . 1 frt. 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

MEGJELENIK:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési pénzek, úgy a lap szerkesztési részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra czímezendők.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 25 kr.

HIRDETÉSEK

jutányos áron vétetnek fel.

A hirdetések az „Arpád” irodalmi és nyomdai intézetbe küldendők.

Budapesten lapunk számára hirdetéseket elfogad Mudrony és György kiadói irodája Barátok-tére 3. sz. Athenaeum 1. emelet; továbbá A. V. Goldberger, servitater 3. sz. alatt.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A

„SZARVASI UJSÁG”

1882-ik ÉVI VI-ik ÉVFŰLYAMÁRA.

Lapunk a jövő számmal HATODIK évfolyamába lép. Ez körülmény eléggé igazolja azt, hogy vállalkozásunk: lapot alapítani Szarvasnak és vidékének, nem volt hiú munka.

A közönség kezdettől fogva pártolá lapunkat, s mi igyekeztünk a rendelkezésünkre álló erőkkel azon munkálni, hogy ez érdeklődés kiérdemelt legyen.

A kezdet nehézségein túl lévén, reméljük, hogy lapunk mind jobban és jobban megfelelhet feladatának, s hogy a közönség nemes érdeklődése a régi marad.

A „Szarvasi Ujság” mint eddig, úgy ezentúl is a társadalmi közérdekek fejlesztője és hit őre leend. Minden száma hozni fog helyi- és általános érdekű társadalmi irányozásokat; mulattató és tanulságos apróbb közleményeket: helyi, megyei, országos és nagyvilági híreket, gazdasági és ipari közleményeket. Tárcaja költői művek közlésével, mirészen kiváló irodalmi erők közreműködését bírnak, az irodalmi ízlés fejlesztésén munkál.

A „Szarvasi Ujság” előfizetési ára marad az eddigi:

☛ Negyedévre 1 frt 50 kr; — félévre 3 frt; — egész évre 6 frt, ☛

Gyűjtők 5 előfizető után tisztelet példányban részesülnek.

Az előfizetési pénzek, vidékről lezeczélszerűbben 5 kros postaulvanyon Szarvasra a „Szarvasi Ujság” kiadóhivatalába küldendők.

Szarvason 1881. évi december 25-én

A „Szarvasi Ujság”
Szerkesztősége s Kiadóhivatala.

Javaslat a szarvasi regale ügy rendezése tárgyában.

III, Harmad sorban azon kérdés volna szabályozandó, hogy mily mérv és arányban történjék a jövedelem megosztása.

Mielőtt eme kérdés eldöntetnék, elsősorban is a törzsvagyonban való részesülés mérvé volna megállapítandó, és pedig a következőleg:

Az összes ingó és ingatlan vagyon leltározatván, annak pénzbeli értéke szakértői becsü útján határozatnák meg. Ez után a váltakozott alapbirtokosok lajstroma alapján azon körülmény derítettven ki, hogy egyik másik milyen ingatlan illetménye után járult a váltásági tőke összegéhez: minden alapbirtokos nevére egy főkönyvi lap volna nyitandó a hol ki volna nyilvánosan tüntetve, hogy egy zsellér ház és egy nyolczad kültelek megváltakozott tulajdonosának tulajdoni aránya az összvagyonban például 100 frtot; $\frac{1}{4}$ telkesé 200 frtot képvisel: ehhez képest a nagyobb részjogosultak tulajdoni aránya is, ily kulcs szerint állapítatnák meg. A regale jövedelem is azon arányban illetné természetesen az egyes jogosultak, a mily arányban része van a tőkevagyon mennyiségében.

Ily megállapodás mellett, egy jognak részbirtokosai is könnyen tájékozhatók, hogy a jog után esedékes törzsvagyonból és annak jövedelméből

mily hányad illeti őket; s ilyen intézkedés mellett, ha a tulajdonosi minőség kétely, emi támaszthatna s megbiztonsá okot nyújthatna egyrészt; másrészt meg ha azt tapasztalhatnák egyesek, hogy pénzüket a regale jogban előnyösen helyezhetik el, és az veszélyeztetésnek nincs kitéve; bizonyára a közforgalomnak olyan tárgyaivá válnának a jogok, mi által ép úgy egyesek, mint számos család, anyagi szorultságában előnyösen segíthetne baján.

A mi a jövedelem hováfordítását illeti: kétségtelen tény: hogy vagyonaránya után járó jövedelmével kiki szabadon és függetlenül rendelkezhetik. Egyeseknek ép úgy, mint az összbirtokosságnak érdeke azonban úgy hozza magával, hogy a törzsvagyon akkép tartassék fön és kezeltessék hogy az abból származó jövedelem ne apadjon, sőt inkább szaporodjék.

Az évi jövedelem egy meghatározott % hányadából tehát tartalék tőke volna alakítandó, melyből a törzs-vagyonhoz tartozó épületek és egyéb tartozékok fentartása, javítása, átalakítása, vagy új épületek felállítása volna eszközlendő. Egy más meghatározott % hányad pedig minden osztalék alkalmából valamely városi közszépra volna alapítandó. Hiszen ha nem Szarvas városa közönségéből állna tulnyómó többsége a regale tulajdonosoknak, s eme intézkedésük nem saját összeségük javára szolgálna: akkor talán felesleges volna az ilyen intézkedés. De el-

T Á R S A G

A Körös és Szamos eredete.

— Román népmónda. —

Fenn magas hegy ormán tündér özvegy éle,
Szép kicsiny leánya s fia volt csak véle.

Nyugalom, vidámság és örömben lelte
Mindenkoron őket a nap nyugta, kelte.

De Vihar, kutatva mély völgyet s nagy hegyet,
Megtalálta egyszer a bájos özvegyet.

S rásímult keblére: rá mihelyt elérte
És hogy menne hozzá, esdekelve kérte.

Ámde a tündérnő — úgy gondolá jónak,
Hogy „kosarat adott” a házasulónak.

... Bosszu kél viharban; nagy haraggal megy el;
Ót ha nem kegyelik, hát mást ő se kegyel.

Nyári délutánon a testvér gyermekek,
Réteken bolyongva pillangót kergetnek.

Anyjok, játszni hagyva a jó két kis árvát;
Égben fonja-szövi a pompás szivárványt.

Az időt Vihar most kedvezőnek látja:
Záport, Szelet, Esőt, mind előbocsátja.

Mit tehetete a két kicsiny is egyebet:
Reszkető tagokkal futásnak eredett.

Aztán csak futottak inogó léptekkel,
Mig elvesztve egymást, messze tévedtek el.

Most sirva fakadtak, s könnyeztek oly soká
Hogy átváltozának kristályforrásokká.

Az egyik keletre kezdett folydogálni.
Másik nyugaton hitt jobb utat találni.

Ritka, s tán egyetlen csodás példa biz'e;
Hogy Körös, Szamosnak így eredt a vize.

Hanem a két testvér egymás mégse lelte,
Mig a Tisz a őket hún fel nem ölelte.

Itten a hullámmal hullám egybefolya,
S mostan ringatozva hömpölyögnek tova.

Anyjok szivárványon le-leszáll hozzájuk,
S összeccsókolgatja tündöklő orczájuk.

Szép román leánykák, öltözködve tarkán,
Igy dalolgták ezt Körös, Szamos partján.

VISKI BÁLINT

tekintve azon körülményt, hogy a község — mint jogi testület — szegény; hogy a tulságosan nagy községi adó mellett sem képes semmi oly hasznos intézkedésre fordítani akár egy fillért is, amely a községi polgárok javára vagy kényelmére szükségletnek: bizonyára nemcsak, hogy szegényebb nem lenne egyes regale birtokos, de okvetlenül — mint községi polgár — nagylelkűnek látszó illetén rendelkezésével, saját jól felfogott érdekét mozdítaná elő.

* * *

IV. Ama kérdésre végül, hogy miként szerveztessek a regale ügyek beléletének kezelése — vagyis — az adminisztráció: erre nézve általánosságban csak annyit jegyzek meg, hogy alkottasának első sorban határozott és könnyen mindenki által megérthető a'apszabályok, melyekben az egyes adminisztratív közegek hatásköre, élesen körvonalozva legyen.

Ily adminisztratív közegül szolgálna: a közgyűlés élén az elnökkel; az igazgatóság, élén az igazgatóval; ügyész, ki egyuttal a jegyzői teendőket is végezhetné; pénztárnok, s végül a sáfár.

A közgyűlés, és igazgatóságnak hatás és működés körei — tekintettel kiválólag a kereskedelmi törvény 182—200 szakaszaira — ennek értelmében volna szabalyozandó. Az ügyész, pénztárnok, és

sáfár működési hivatása már ugyszólván elnevezésökben lévén kifejezve: bővebb taglalást nem igényel.

* * *

Nem mulaszthatok el azonban egy kiválólag fontos körülményt még bővebben megvitatni, s ez: a társulás kötelezettségének bonyolodott kérdése; erről azonban külön cikkben fogok értekezni.

JANCSOVICS Péter
ügyvéd.

H I R E K.

— L a p u n k technikai oldalát illetőleg azon változtatást tettük, hogy ezentúl képeket nem közlünk, — amennyiben azok igen nagy tért igényelnek, a szöveg hátrányára, s miután, ez évtől kezdve, az új végrehajtást törvény értelmében, a 300. frtot meghaladó hivatalos hirdetések is a helyi lapokban teendők között: hirdetési rovatunk fokozottabb igénybevétele folytán a lap terével a lehetőségig gazdálkodnunk kell. Egyebekben lapunk, beosztása a régi marad.

(A s z a r v a s i k i s d e d o v o d a) karácsony-ünnepe, karácsony előestvéjén, nagy számú érdeklődő közönséget vonzott az intézeti helyiség munkatermébe, hol a szépen feldiszített karácsonyfa állott. Az egybegyűlt kicsinyek elragadó

dott visszatartani egy titkos bravót s egy véghetetlenül elégedett fejbólintást.

Hát még tovább. Ezentúl valóban mámor, szent mámor következett. Az ájtatos hívők mind önkívületbe estek.

II.

Mindazonáltal a vikárius ur beszélt is valamit, az ő hangjának zenéje gondolatokat kísért: még pedig a böjtölésről prédikált és kimutatta, milyen kedves az istennek az önsanyargatás. A szószéken messzire áthajolva, úgy hogy hőszerű ingében valami nagy fehér madárnak látszott, felsőhajtott:

— Ütött az óra kedves testvéreim és hugaim az urban, midőn mindnyájunknak, Jézus példájára magunkra kelvünk a keresztet, fejünket töviskoszorúval kell felékesítenünk és meg kell kerülnünk a szenvedések kikötőjét a Calváriai-hegyet.

A kis bárónő ezt a mondatot kétségtelenül roppant kerkednek gondolta: mert mintegy lelkének hizelgő érintésére édesdeden pislongatott szemével. S mialatt a vikárius ur mélabus csengésű szavai elringatták, kellemes mondásai fülecskéjében kergetőztek, azalatt ő kellemes és égi vágyakal telt félálomba merült.

Szemben vele a magas choris-ablakok egyike. Az üveg egészen hamuszínű volt: megverte az eső. A zápor tehát még mindig tartott. A csinos hölgyecske roppant kellemetlen időben jött a prédikációra. Persze, ha az ember szívét az ájtatosság égi erénye tölti el, azért bizony valamit tünni és szenvedni is kell.

A kis bárónő.

— Zola Emiltől. —

I.

Midőn a vikárius ur mennyei fehérségű ingébe öltözve a szószékre lépett, a kis bárónő áhitatos imába merülve ült szokott helyén. az angyal kápolna előtt, egy melegítő cső közvetlen közelében.

A szokásos imádság után a vikárius ur gondosan megtörülte ajkait egy finom batiszt kendővel; azután kiterjesztette karjait, mint valami cherub, repülésre készen, lehajtotta a fejét és beszélni kezdett. Hangja a templom nagy hajójában eleinte úgy hangzott, mint valami patak csevegése vagy mint a szél szerelmes sóhaja, a melylyel a falombokon zsong, De lassacskán a lágy szellő viharrá növekedett és dőreje mint hatalmas mennydörgés zúgott, zengett a nagy boltívek alatt. De mindig, még a legborzasztóbb villámok közepette is a vikárius hangja időről-időre újra kedvesebb színezetet öltött és vidám napsugár hatolt ékesszólásának sötét orkánjába.

A kicsi bárónő elkezdett a falombok legelső zsongásától oly egyénnek állásába helyezkedni, a kinek finom hallása van és a ki valami kedves symphonianak minden élvezetét végig akarja élvezni. Ugy látszott, hogy el van ragadtatva a bekezdés szemenszedett szépségétől; azután műértő figyelemmel kísérte a hang fejlődését, a nagy tárgyismerettel kihasznált végső vihar bealltat, és mikor az még felemelve és erősítve a templom hajójának százszoros viszhangja által, mennydörgéssé lőn, akkor a kis bárónő nem tu-

örömmel szemlélték a tündéri fényű káracsnyfát, s teljes meglepődéssel fogaddák az egyenlően osztott ajándékot. Szalmáry Ede ovodás úr dicséretet érdemel az ünnepély rendezéséért, mely mindenben sikerült.

(Jégsport) A korcsolyázás a beállott fagyok folytán városunkban is kezdését vette. Legnagyobb közönség jön össze a kórház körüli rendszeren gondozott jégpályán, hol úgyszólván egész napon át folyik a felfrissítő szórakozás. Szépeink közül is mind többen vesznek részt a korcsolyázásban, s ugyancsak megállják helyüket a jégen.

(Halálózá s.) Egy szép ifjú élet hervadt el csendesen a múlt évvel. Spöet Jenni, Spöet Jakab polgártársunk leánya, Decz. hó 30 án jobblétre szenderült. Legyen könnyű az anyaföld az ifjú halott felett,

(Móricz Pálnak) városunk országgyűlési képviselőjének úgyszintén Jókai Mórnak, a napokban vitte fel egy küldöttség városunkból azon diszalbumokat, melyek a szarvasi kormányparti választók arczképeit tartalmazzák.

— (Öngyilkossági kísérlet.) Decz. hó 28-án a reggeli órákban általános megdöbbenést kellett városunkban azon hír, hogy a szarvasi postahivatal expeditora, Polczer János agyonlőtte magát. A hír azonban nem felelt meg egészen a tényállásnak, amennyiben nevezett tett ugyan öngyilkossági kísérlet; de ez nem végződött halállal. A szerencsétlen ember, 7 milliméteres forgó pisztolylyal, kétszer lött magára; első ízben halántékába, honnét a golyó lesiklott; másodízben a baloldali bordák közzé, hová a golyó mélyen behatolt. Ekkor elhagyta ereje, s az előrohanó házbeliek öntudatlan állapotban találták. Ugy halljuk, hogy a szerencsétlent be sem vitték a szobába, hanem a kapu alatt terítették ki, kitéve az az összecsendült sokaság bámészkodásának. Jó ideig feküdt itt míg egy nagy nehezen előkerített parasztszekéren a közkor-

házba szállították, hol ma is fekszik. Orvosi vélemény szerint sebei életveszélyesek; az illetőnek erős természete azonban hihetőleg leküzdi a bajt. A mi már a tett indokát illeti: az e részben megéjtett hivatalos vizsgálat kisebb beszámítasu postai rendtelenséget konstataált a pénzkezelés és elkönyvelés körül, mit az illető a legkisebb habozás nélkül önmaga is bevalolt. Sőt miről főnökének már a tett elkövetése előtt tudomása is volt, ki, mint a postakezelésért első sorban felelős, ezt, mint ilyenemű első esetet megbocsátotta neki, mint egyébként páratlan szorgalmú egyénnek. Úgy látszik tehát, hogy a tett erősebb indoka nagyfokú megbánása volt, mi a szegény ember becsületérzéséről tesz tanuságot. Kissé merész dolognak tetszik mindenki előtt azon körülmény, hogy egy-egy kiforratlan, alig pár forint fizetéssel ellátott fiatal egyén kezeli nálunk rendszerint az egész postai pénztárt, kinek elég egy meg gondolatlan pillanat, hogy bukott emberré legyen egész életére, s esetleg kiszámíthatlan károkat kövessen el. Ily helyzetben volt a jelen tett elkövetője is, a ki egyébként úgyszólván erejét meghaladó szorgalommal intézte a helybeli roppant postaforgalom közvetítését, s e részben a közönség elismerését osztatlanul bírta.

(A megyei régész müv) tört. egyesület évkönyve — gazdag és érdekes tartalommal — már legközelebb meg fog jelenni. — Az évkönyv becsét és történelmi érdekességét emelni fogja a hozzá mellékelt két könyomatú térkép: „Gyulavára 1705-ben, az ostromkor.” (Karolyi hadvezér felvétele szerint.) és „Gyulavárának nagyobbítási térképe, 1562-ben,” (eredetije a bécsi cs. k. állami levéltárban.) az elsőt Thali Kálmán, a másodikat Szabó Károly — mindketten az egyesületnek tiszteletbeli tagjai — ajándékozták, felolvasott s az évkönyvben megjelent nagybecsű értekezéseiknek mintegy kiegészítésül.

(A szarvasi regale) birtokoság körében megindult

Kocsisát a legrettentébb zaporezó paskolta, ő maga mikor a templom előtt a járdán végig szökdécselt, labujj-hegyét könnyen megnedvesíté. Különben kocsija parnás volt, pompásan elzárva minden légaramlattól, s olyan puha, akár valami pamlag. De hat bizony az is szomorú és nyomasztóan hat a hedélyre, mikor az ember mitsen lat, mint az esernyők végtelen sorát, melyek gyorsan suhannak tova a járdán. Mennyivel vigabb és lelekemelőbb lett volna, hogyha szép időben nyitott Viktoria-csészáján jöhet;

Különben is tartott, hogy a plébanos nagyon hamar betalálja végezni szent beszédét! Hiszen abban az esetben varnia kellene kocsijára; mert oly pogány időben gyalogolni, arra nem adja rá fejet. Mar pedig arra számított, hogyha a vikárius ur ilyen nagyon folytatja, akkor a hangja nem győzi két óránál tovább. Az ő kocsisa akkor biztosan elkésik. Ez a gondolat annyira nyugtalanítá, hogy szent buzgalmát valósággal veszélyezteté.

II.

A vikárius ur, kinek alakja most úgy felegyenesedett, akár egy gyertyaszál, fejét razta, két kezét kinyújtotta, és hevetől elragadtatva kialtotta:

— És különösen titeket sujtott a balsors, ti bünös nők hogyha nem siettek lelkifurdalastok tömjénét, banatok illatos olajat Jezus labaihoz letenni! Higyjete nekem, reszkesetek és térdeljete le a hideg kövekre! Csak ha lemerültök a vezeklés tisztító tüzebe, melyet az egyedül üdvözítő egyház az általános megtérés eme napjaiban engesztelékeny szívvél mindenkinek feltar; csak ha böjtöléstől halovány homlokukkal lemerültök az éhség és szomjuság, a hallgatás és almatlan éj borzalmainak fenekére, csak akkor számíthatok

az örök isten bocsánatára, ha majdan az utolsó ítélet villámokból szótt hajnalsugara földerül.

A kis baróné, a kit ez a hatalmas mennydörgés kényelmes elmerültségéből kissé felzavart, fejecs-kéjét lassan fel es lebolintgatta, mintha a derék szónok ebbeli nézctében tökeletesen osztoznék. — Valóban: elő kell venni a tüskés korbacsot, valami jó sötét, jó hideg, jó nedves lyukba kell bujni és ott önmagát sanyargatni: abban semmi kétség többé.

Akkor ismét belesett álmodozó elmerültségébe. Már látta, a mint széleslátu, kényelmes székbe temetkezik, s érezte, hogy lába alatt himzett parna van, mely a hideget nem engedí hozzá.

Felíg hatradúlve szemét és szívét rajta feledte ezen a templomon, azon a nagy hajón, melyben mindenfelül tömjénfelhők vonultak fel és alá, melynek titokteljes árnyakkal teljes mélysége imadatos latományokkal telt meg. Ez a hajó piros selyem függönnyelével egészben véve hasonlított valami boudoirhoz, melyet csabító és kabító illatok töltenek el és mely az egyetlen örökmecs fényénél oly magányos, oly elbagyatott, oly rátermett természetfölötti vilagra, természetfölötti szenvedélyre és élvezetre!... ez a hajó mondok lekötötte a kis baróné egész képzelmet. És aztán érzék mámorának igazi ünnepnapja volt Kicsi, kövér alakja egészen kedve szerint körülenelegettette, hzelegettette magát. És mindezen kéj oly csekélynek — Isten a megmondhatója — mily iczike-piczikének tetszet neki, abban a veghetetlen gyönyörarban.

Pedig az ami neki, ha mindjárt tudtan kívül is, a legédesebb csiklandozást okozta, az a melegtó csónok a

azon mozgalom., melyszerint közel száz regálebirtokos a most kiosztásra kitűzött regále-jövedelmeknek befektetésre leendő fordítását tűzte ki célul. a mint előre látható volt, ismét ha jólörést szenvedett, a mennyiben mindössze kilencz szavazat nyilatkozott ily értelemben. A dologban csak az a csodálatos, hogy a tisztelt mozgalomindító 100 darab regálás ur hogyan zsugorodhatott össze kilenczhez? De hát ilyenek a mi mozgalmaink. Vajúdnak a hegyek s — megszületik az aesopi egér.

(Körvadászat.) Dérczi Ferenczkondorosi birtokos s bérlő ur Decz. 29-én nagyszabású körvadászatot rendezett. A nagyszámmal egybegyűlt vadásztársaság kitűnő sikerrel működött. A vadászatot lakoma s reggelig tartó kedélyes táncmuzsika követte.

— (A szarvasi ovoda) egyesület f. hó 21-én a Bárány-szálloda nagytermében saját pénztára gyarapítására országtól elvonták a tanácsot rendezte.

— (Bosnyáktelep) Konstantinápoly mellett. A szultán a boszniai emigránsoknak ajándékozta a Konstantinápoly közelében fekvő Rami Tsiflik nevű majorját és az ezzel határos földeket. Az emigránsok itt fognak letelepedni.

— (A nemzetközi koresolya versenyre.) mely január közepén fog megtartatni Bécsben, a déli vasutársaság részéről 50%-nyi menetdíj árleszállítás engedélyeztetett. Ausztria-magyarországi koresolyázókön kívül részt fognak venni norvég, amerikai, hollandi és még több külföldi koresolyázók is. A bejelentési határidő december 31-én telt le egyszeri betét mellett és kétszeres betét mellett a versenyt megelőző harmadik napon.

— (Óriási sikkasztás.) A florenci Fenzi-féle bankház jelentést tett a rendőrségnél, hogy Benedetto Bosio nevű főpénztárnoka, óriási deficit hátrahagyása mellett decem-

nyílása volt, melynek forró sóhajai egyenesen — kipirult arcára szállottak. Hiszen a kis barónó oly érzékeny volt, oly nehezen tűrte a hideget és fagyot. A melegítő cső szép csendesen, szerényen és illedelmesen küldötte fel sóhajait . . . . . Ezen lagy, simulékony érzelmek fürdőjében ellenálthatatlan álomosság vett rajta erőt . . .

IV

A vikarius ur még mindig hévvel szónokolt. Mindazon ájtatos lelkeket, melyek itten összegyűltek az urban, mindnyáját torkig martotta bele a pokol tüzes kinjába.

Hogyha meg nem hallgatjatok az isten szavát, ha meg nem hallgatjatok az én szavamat a ki által ő szól hozzatok. akkor (mondom nektek!) egykor félelemben és fájdalomban ropogni fognak csontjaitok, érezni fogjatok, mint süll meg a hus a pokol nyársain és akkor hiába emelitek fel majd szavakatok kegyelemért. hiába fogjatok kiáltani: „Kegyelem, kegyelem, mindenható istenem és atyám, kegyelem; szánom és bánom tetteimet!” Isten akkor felreleszi veghetetlen kegyelmét, de sőt megragad benneteket és letaszít a pokolbá, ott a hol az legmélyebb.

Ezen utolsó erőteljes zárszónál hidegláz futott végig a halgatóságon. A kis barónó, ki az özőnlő meleg levegő csak félig altatott el, határozatlanul mosolygott. Hisz ő jól ismerte a vikarius urat, nagyon jól. Csak az este is ott vacsorált nála, a kegyes férfiú. Imadta a pöfeteges lazac pastétomot, a pomardéból pedig igen szeretett felhörpenteni. Valóban szép ember volt, alig harminczöt, vagy negyven éves, barna arcza pedig oly viruló fehér és piros,

ber 15-én megszökött. A deficit, ha a híreknek hitelt lehet adni két millió frank. Már évek óta sikkasztott és daczára annak, hogy 80,000 franknál többet vitt el magával, családját a legnagyobb nyomorban hagyta hátra.

— (A még élő 1848-i kihonvéd tábornokok) lassanként el-eltávoznak az élők sorából. — A mostani honvédséghez beosztott tábornoki kar tizen négy 48-as tagja közül még csak hat van élő, u. m.: Máriássy János, Dobay József és Hollán Ernő tábornokok, és Görgey Kornél, Pongrácz László és Szabó József altábornokok.

— (Az országos könyvkiállítás iránt) oly nagy mérveket ölt a részvét hogy máris komoly aggodalmak merültek fel az eddig kiállítási helyül tervbe vett műcsarnok helyiségeinek elégséges volta iránt. A kiállításban résztvevő könyvtárak száma a százat jóval megfogja haladni.

— (Az oroszországi zsidóüldözések miatt az odesszai kerületben 1269, a taganrogi kerületben 117, Odessza városában 220, Bregonszka falvában 120 és Golta falvában 27 egyént helyeztek vád alá. Ez összesen 1753 ember. Odesszában a 220 vád alá helyezett közül 138-at ítéltek el.

— (Fegyverek) Románia számára. Werndl ki az osztrák fegyvertársulat vezetését ismét átvette, Bukarestbe utazott, hogy a román kormányval az újabban megrendelt 70.000 db Henry Martiny fegyverekre vonatkozólag megkösse a szerződést.

— (Nagy árvíz.) Algeriában, Perregausban az utóbbi napokban nagy árvíz volt. Eddig 81 halottat számlálnak. 45 egyén eltűnt. A kár óriási. Egy másik jelentés szerint a halottak száma 350—400.

— (Rendjei hajsz.) Január 1-jén fogják szokás szerint Párisban a beesületrendet kiosztani. Hogy a könnyüvéru francziákban mily kevéssé van meg a puritán republikánus

hogy azt batran össze lehetett volna valami csinos parasztleányzóéval tévesztetni. Amellett azonban kedves ember volt, igazi világfi és paratlan mulattató. Az asszonyok balvanyoztak, de a kis baróné meg épen tökéletesen belebolondult. De hogy is ne?! Hiszen oly czukros arczczal tudta neki mondaní: — Oh asszonyom! Hiszen ilyen ruhában megfoszthatna kegyed a szenteket is lelkök üdvösségetől! . . .

És ő mégsem aldozta fel a magaét, a pompás ember. A grófnő, a barónő, a marquisné számára szakasztott ugyan azon hízlegéssel és kedvességgel rendelkezett, és így természetesen valamennyi hölgynek, elkényeztetett kedvence volt.

Azért ha aztan szokásszerint csütörtökön a kis barónénal vacsorázott, akkor ugy gondoskodott róla, mint valami kedves, érzékeny, elkényeztetett teremtséről, a kinek a legcsekélyebb légghuzam megárt, s egyetlen rossz falat mulhatlanul elrontani óriási időkre a gyomorát. A szalonban az ő karosszéke ott állott a legeslegkényelmesebb helyen a kandalló sarkában. Asztal felett az inasok azt a parancsot kaptak, hogy legjobban az ő tányérjara ügyeljenek, és csupan olyan pomardiéból töltsenek, mely 12 évig nyomta az ő hét-águ pinczéjének a fenekét és melyet a főtisztelendő ur elragadtatással szokott szemlélni.

Hisz oly jó, oly kedves volt a vikarius ur! Mialatt a szószékről ropogó csontokról és pokoli tűzben süllő emberhusról beszélt, azalatt a kis baróné főhánában latta, mint ült asztalánál, mint törli nagy meglelégedéssel piros ajkait, és mondja neki: Ej, ej, tisztelt haziasszonyunk! Ez oly leveske volt, mely egymagában képes volna kegyelet szent Péter czukros szelenczéjébe csusztatni, ha ugyan szerelme-

erkölcs még a republikában is, mutatja az a körülmény, hogy több mint 2000 ember folyamodott a hecsületrend elnyeréséért.

— (Eltünttettek.) A Times berlini levelezője sürgönyzi: Biztos forrásból hallom, hogy a nagy tábori kar irodájában nagy izgatottság uralkodik, mettől oly tervek és papírok tüntek el, melyeknek nagy stratégiai fontosságot tulajdonítottak. A lopás három héttel ezelőtt történt és a tolvajt erőlyesen nyomozzák.

(Uj vadászati jegyek — egy legujabb minister rendelet értelmében — csak félévre június végéig fognak kiadni, mivel a vadászati törvény alkalmasint változáson fog átmenni.)

Tarkaságok.

— Egy színészt segélyért megszólított bizonyos ember, állítva hogy ő is vándor színész s hogy nagy fenakadása van.

— Ugy barátom, csak menjen a sugóhoz — viszonzá ez, — az senkit sem hagy fenakadni.

— Mily botor eszme édesem! Két hónapja látom, hogy mindég egy szerecsennel kísérteted magadat.

— De édesem, tudod, hogy gyászom van. Nem két hónapja hogy meghalt anyósom?

Udvariasan:

A vasuti kupében egy ur és egy hölgy utazik. Az ur (kivesz egy szivart ésrágyujt.)

— Asszonyom, talán alkalmatlan önnek a szivarfüst?

tes szépsége már jó eleve nem biztosít számára egy helyet a paradicsomban.

V.

A vikárius ur. ki ezzel haragjának és fenyegetéseinek tárlházát küritette, ezentúl térdeire bocsátkozott, s csak válla látszott ki a szószékből, azután hirtelen ismét felegyenesedett, miglen szinlett fájdalomban ismét összeroskadt, azután jól bekeményített zsebkendőjének cshirtingjét ugyancsak dörzsölve és gyúrve, megtörülte szemeit, karjaival hadonázott, majd jobbra majd pedig balra.

— Sirjatok! sirjatok? panaszkodott elhaló hangon, sirassátok magatokat, sirassátok engemet! sirassátok a segítség-mindenséget! . . .

A kis bárónő mélyen nagyon mélyen aludt, habár nyitott szemekkel, A meleg, a tömjén, a növekvő árnyék mintegy megmerevedett állapotba helyezték. Azokba a kéjes érzelmekbe, melyek átjárták és ereiben zsibongtak, belemerült, belecsevarodott, beletemetkezett. és titkosan, egészen titokban kedves, de nagyon kedves álmok ringatták.

Mellette, az angyal-kápolnában egy nagy fal-festmény volt: egy csoport félig meztelen gyermek mindenikök szárnyán meglátszott, hogy angyal akar lenni.

Olyan mosoly ült ajkukon, mint a milyen a boldog szerelmeseké a mámor-pillanatában és előrehajló, tédeplő helyzetökben mintha valami láthatlan kis bárónőnek hódoltak volna. Milyen szép gyerekek voltak azok, fehér arczukkal, atlaszhoz hasonló bőrukkal és erőteljes karjaikkal! s a mi a legfurcsább volt az egész dologban, az ifjak egyike roppantúl hasonlított a fiatal P. . . herceghez, a kis bárónő barátainak

— Igen, uram, nagyon!

(Az ur nyugodtan szivarozik tovább és résztvevő hangon így szól.)

— Istenem! akkor önnek nagyon sokat kell szenvednie.

Néhány héttel ezelőtt a francia lapokban halála hírért költötték Koburg hercegnek, majd megdementálták.

A „Voltaire” most egy érdekes párbeszédet hoz ez alkalomból.

— Mit szól ön ez ellenkező hírekhez, kérde Guibellard egyik ismerőse.

— Mit szóljak? egyik azt mondja, hogy él, a másik hogy meghalt. Eh bien! én azt hiszem, hogy se nem él, se nem ha.

Egy játékbarlangban:

Két kártyás összevesz. Az egyik dühösen kiált:

— Nem tűrök semmiféle összehasonlítást, közünk. Ön professzióból hamis kártyás, én pedig csak műkedvelésből.

A kórházban:

Orvos: Hányan haltak meg ma reggel?

Ápoló: Kilenczen.

Orvos: Lehetetlen! Tegnap tíz receptet írtam.

Ápoló: A tizedik nem vette be az orvosságot.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Sipos Soma.

egyikéhez. Alomittasa azt kérdezte magától, hogy vajon lehetséges-e az, hogy a herceg toltetteben megjelenjék . . . azután egy pillanatra úgy látszott mintha az a nagy husszinü kherub a herceg fekete frakkját viselné, utoljára pedig az alomkép igazi hust és vért öitött magára: csakugyan a herceg volt, ki feszes, rövid ruhájában a sötét zugolyban állott és csókokat hintett neki.

VI.

Mire a kis bárónő felébredt, a vikárius úr épen az alást osztogatta. Egz ideig csodálat, von rajta erőt; az gondolta, hogy az az áldás az ifjú herceg csókjaira vonatkozik . . . Azután a becsapódó ajtók és féiretett ima-zsámolyok zöreje hallatszoit, az emberek lassacskan elszéledtek és eltávoztak a templomból, s ime a kis bárónő sejtelve beteljesedett; kocsisának a feljárnál se hire, se hamva. Az az ördögös pap olyan hamar lemorzsolta prédikációját, hogy ájtatos és türedelmes szívü hallgatója legalább húsz percet veszített.

És mikor a kis bárónő egészen nyngtalanúl egy mellékfülkébe menekült, a vikárius urba botlott, a ki sietve jött ki a sekrestyéből. Gyors pillantast vetett órájára, egész külseje elárulta a mozgékony, élénk sürgő-forgó üzlet embert, a ki semmi áron sem akar valami találkozást elszalasztani.

— Ejnye, ejnye! mondá, mennyire megkéstem! Tisztelt nagysád; tudja, hog várnak rám a grónő ő méltóságánál! . . . Egy kis egyházi hangverseny van ma ottan, utoljára pedig szükebb körü bizalmas ebéd.

S ezzel a derék vikárius ur megalégedett mosollyal távozott.

A t. női közönség figyelmébe.

Alólirott ajánlja a t. női közönség figyelmébe dúsan berendezett

előnyomási mintóit mindennemű himzési munkákhoz.

Monogramok, minták a legnagyobb választékban találhatók, úgyis mindenféle újabb minták is.

Tisztelt **Fehér Po. diné,**
Szarvason.
Nagytemplom-utca, Petricz-féle ház,
(T. k. Plevelz György ur házával szemben.)

Hirdetmény! Több év óta gyűjtött jó házi szappanomból

jutott ki a tábl. vagy ill. számra eladok.

Gaál Pálné, a körösparton Szarvason.

1-3

Számos bizonyítvány a legelső érdem érmei, orvosi tekintélyektől, különböző kiállításokról.

Harmincz éve át jönnek bizonyult

ANATHERIN SZÁJVIZ,

Dr. POPP J. G.-tól cs. k. udvari fogorvos Bécsben, I. Bognergasse 2.

Gyökeres gyógyszer mindennemű fogfájás ellen, mint szinte a szájüreg és a foghús mindennemű betegsége ellen. Jóna bizonyult blageto viz ar idült torokbajnál. 1 nagy palack 1 frt 40 kr., 1 közép 1 frt és 1 kicsi 50 kr.

NÖVÉNY FOGPORA rövid használat után a fogakat vakító fehérré teszi anélkül, hogy ártalmára volna. Ára, dobozonkint 64 kr.

ANATHERIN FOGPASTÁJA üveg szelencékben 1 frt 22 kr. áron jönnek bizonyult fogtisztító szer.

ILLATOS FOGPASTÁJA a szájüreg és a fogak tisztítására a legkitünőbb szer dr. 35 kr.

FÜGÖLÖMA a fogaknak a legbiztosabb szer a lyukak fogaknak önölmozására. Ára dobozonkint 2 frt 10 kr.

Fűszeres gyógytani növény szappanj

Dr. POPP es. k. udv. fogorvos.

Általános vélemény szerint kétségkívül az első ragot vivá ki, magának va amennyféle ksz m nye o, mer na lo it — ott i hat lm t és meglepő hatását minden oly esetben, hol, habár évek óta elhanyagolt bőr volna is átalakítandó, gyógyítandó, — egy szappanféle sem közelítheti meg. A bőrt tisztántartó tulajdonsága mellett, va amennyi gyógyótt b f l j, életművet és annak felületét a legszbb szabályszerű állapotban fentartja. Valamennyi bőrba ok, legyenek azok: napégés, szeplő, májfolt, hanyás, pattanás, szemölcs, korpa, vagy bármisaj, e szappan használata nem csak vé ép t ő é t l h rittatnak, hanem a bőr egyuttal az év minden szakában fennmaradó bársony-símáságru an os puhaságu és oly viruló, frs kinézésű leend, milylyen a valódi szép bőrszín hez szü sége tet ; s megóv a azt az ő m n en kár b f l u t Ezen növény szappan, ugy mint a közönséges szappan, egy drbka gyapjuszövetre dörgötve, meleg vizeli mosdással használtatik; mely mosdások naponként tetszés szerint sméte tet etne ; k v l t k p e ő n y ő f ü d ő k b e n i s, és ott gyakran már a legnagyobb sikerrel használtatott föl. Ára darabonkint 30 kr.

A t. cz. közönség felkérte világoosan Popp es. k. udv. fogorvosfele készítményeket rni, s csak az olya a fogadni el, me'y k s jat védjeggyemmel vannak ellátva.

Kapható: Szarvason Medveczky J. és Doros K. á. és n Benedic y S. Debrece ny K. B é k é s C s a b a Badics A., Varságh Béla. Gyoma Krampfl özvegye Me z ő B e r é n y Urszinyi L. Orosháza Medveczky H. Me z ő T u S S o m - g y i G u z o z v. t. M i k l ó s T o t h S. G., 1. Ö l e y S t. E n r á, Ollos L., S S e e z s t. K S D o s a Béla. és Várady L. gyógyszerártaiban.

Hirdetmény.

Nméltóságú gr. **Mittrowsky Wladimir** ur kondorosi gazdaságában eredeti, külföldi mag után nyert, első termésű tisztán trieurözött

Hudigswalli, Bestehorn és Pages Prolife árpa-fajok

vannak vetőmagul eladásra bocsájtv. Az árpa k sörgyárában megpróbálva lett s kitünőknek bizonyultak. Az eről szóló bizonylat, valamint a mustrák is Szarvason az urad. igazgatóságnál, ugyszint Kondorson is megtekinthetők.

Egy m. m. ára 8 frt loco Kondoros. A urad. igazg. tóság.

1-3

Köszvény Zsigmond
uradalmi tisztartó urnál.

Haszonbérleti hirdetmény.
Méltóságos Gróf Bolza József urnak
Pusztahalásztelki földbirtoka
haszonbérbe adandó.
A feltételek megtudhatók Szarvason.

1-3

AZ „ÁRPÁD” IRODALMI

ÉS NYOMDAI INTÉZET

S Z A R V A S O N,

ajánlkozik mindennemű nyomdai munka gyors és díszes kiállítására

Községi és gyámi rovatos ivatek,

HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK,

minden alakban,

ügyvédi- s kereskedelmi nyomtatványok,

FALRAGASZOK, KÖRLEVELEK,

levélfejek és levélborítékok, névjegyek, füzetek és könyvek

a legju nyosb ára on állittatnak ki.

 Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

Az Árpád intézet. ügyvezetősége

Szarvason.